



L'ombra d'en Monturiol

Diuen marins que devegades
en sent allà a la mitja nit.
Damunt les ones encalmades
Surt vagarós un esperit;

Y un vell patró, ab més anys qu'arrugues
qu'entén desl vents y de la mar
les veus de joia ò malestrugues,
que se'l sent així parlar:

- Senyor! Senyor de cels y terra,
còm pot esser que permetau
que tornen ara enginy de guerra
lo qu'era una eyna de pau!

Qui tom ha dat la pensa humana?
quin capgirell ha fet el cor?

Aquell Ictini que un bell dia
doní a la mar agosarat,
La ciencia, l'art, la fantasia
del home avuy, còm l'han tornat!

Fèlix d'Altamira

3er accèssit a la Anglaciona d'Or
Jocs Florals de Barcelona 1917

Humanals

A cau d'orella

Voldria ser mariner,
en el mar tindre una barca,
sense brújula ni remes,
amb una vela ben ampla.
En la barca sols tu i jo...
un raig de lluna ben clara...
i allunyar-nos mar endins
al grat del vent i les aigües.
Voldria fer cap a un port
ben petit sens petja humana,
amb xerradiça d'aucells,
remoreig de fullaraca...
I allí, sota un cel ben blau,
fundar voldria una patria,
una patria, tota d'amor,
on tothom te digués "mare"

Eveli M. Doria

Premi Flor Natural
Jocs de Barcelona Florals 1914

Glosari en Llaó de la petita germana

De les teves Mans

Com les mans santes dels serafins
tes mans, germana, són omplutes,
i són esbeltes i diminutes
i són tan fines com els satins.

Són com dos lliris en eclosió;
són com dos ales agermanades;
són inquietantes i enjogaçades
quan so s'ajunten per fer'oració.

Saben la gracia de la carícia
io en els seus gestes no hi hà malícia.
Són com dos astres tot ideals
que resplandeixen en les altures,
damunt de totes les desventures
i més enlaire que tots els mals.

Joan Arús i Colomer

2on accèssit a la Flor Natural
Jocs Florals de Barcelona 1914

La Cançó de les hores

Son del vell Kronos engendrades,
rimen la Vida en gay estol,
per l'ample espay examenades
fan la sardana entorn del sol.

Com les aranyes venen..., passen...,
feynejadores y sobtils,
y'ls horitzons del temps enllassen
traman los sigles ab sos fils.

[...]

Y, ab veu gojosa ò afligida,
una cançó van desgranant,
com una glosa indefinida
del temps que torna y va passant.
Cançó eternal que sempre clama
com un ressò d'immensitat,
qu'eternament evoca'l drama
hont plora y riu la Humanitat.

[...]

Hores sobtils, hores inquietes
engendrades d'ilusions,
siàu propicies als Poetes,
siàu benignes als Cors Bons!

Mossen Anton Navarro

1er accèssit a la Flor Natural
Jocs Florals de Barcelona 1909

La Copa

Argenter, féume una copa
per cantar mon derrer cant;
el càlzer de mare-perla
y el peu guarnit de corals,
engarlandada de murtra
cullideta vora'l mar.

[...]

Gravéuhi tota ma vida,
mos recorts d' enamorat,
mos ensomnis de ventura,
mes il·lusions dels vint anys,
y un clavell roig esclatant.

Una cambra tota trista
ab dos ciris cremellants;
una morta bella, bella,
com una somni de beutat,
y un balcó gotellejant.

Enllestida vostra tasca,
ompliula de vi picant
de les vinyes saulonenques
dels soleys de vora mar,
d'aquell vi que flayra a murtra
y se'n puja dret al cap.

[...]

Beure'l vi d'una glopada
per tot lo que al món he aymant;
y al exir sobre les ones
la lluna plena de Maig,
com el Rey de la llegenda
llensaré la copa al mar.

Ferràn Agulló y Vidal

2on accèssit a la Flor Natural
Jocs Florals de Barcelona 1909

La Cançó de la Destral

Festa del arbre

A la terra baxa
fan festa'ls infants;
del arbre la festa
la fan un colp l'any.

[...]

De la cobdicia imprevisora
armant lo bras desatentat,
so la destral triomfadora,
so la destral assoladora
que arreu no dexo rès plantat.

[...]

Del vell Montseny frescals arbredes,
de Collsacabra les fajedes,
a nostre pas tot va cayent;
al Llissanès, de ses rouredes
ja ni memoria'n te la gent.

Y sempre amunt ja so arribada
als grans faldars del pirineu;
oh! Quina feyna hi tinch tallada
ab tanta ubaga malmenada,
que ni un plansó n'hi resta en peu!

[...]

Axí a la montanya
canta la Destral,
mentres fan la festa
del arbre, 'ls infants.

Mossen Jaume Collell

Accèssit a l'Anglatina d'Or
Jocs Florals de Barcelona 1909

Poemet de Claustre

Oques Blanques

Sota'l vert-fosch de les branques
 les oques son un tresor,
 tan molsudes y tan blanques,
 y ab el bech y potes d'or.

Elles son de la blancura
 la més alta perfecció,
 fan la vida de clausura,
 tot desmays y adoració

[...]

Per vosaltres l'aygua fila
 pit avall del brolladó'
 una musica tranquila
 com si fos una oració.

Rodejades de bellesa
 y fent vida de convent,
 la gran flor de la puresa
 guardarèu eternament.--
 Per xò al Maig, quan tot regala
 de perfums y de claró',
 ab el cap sota l'ala
 elles fan meditació.

Juan M. Guash

Premi a la Viola d'Or i d'Argent
 Jocs Florals 1909

Glosa

"Aquelles montanyes
 que tan altes son
 me privan de veure
 mos amors hont son"

Axis feya sonà'ls vents d'Oloró
 el trobador de cara a les montanyes
 any orant a la flor del Pireneu
 qu'enllà dels monts llansava sa fragància.
 Ella se deya Agnès y era princesa
 de la cort y'l reyalme de Navarra,
 y era tan de mena graciosa
 qu'entorn tothom li feya mitja rialla:
 alta y serena.com un gran infant;
 y tenia la cara acolorada.

[...]

Ara ell veyà aquell somrís
 brillà'a dalt de les montanyes
 y perxò cantava axis
 com si tornés la paraula:
 "Aquelles montanyes
 que tan altes son
 me privan de veure
 mos amors hont son"
 —Si tots dos fossem infants
 jugaríam a esposalles:

jo seria'l rey d'aquí;
 reyna tu de l'altra banda
 Jo t'aniria a cercar,
 tindríam un gran reyalme:
 el reyalme pirenench
 coronat de neus molt blanques,
 planes verdes al entorn
 y un mar blau a cada banda.

Joan Maragall y Gorina

Premi Flor Natural
 Jocs Florals de Barcelona 1904

Crexença

De riu á riu, del mar fins a la serra,
crexen fábriques, temples y casals,
com si encantada fes aquí la terra
esplets d'obres en vïes colossals.

Es l'esplet, es la fonda revinguda
de la sava d'un poble abans somort,
qu'al flaneh d'aquexa Espanya decayguda
s'axeca rich, esplendorós y fort.

De la terra, del mar y de tot clima
s'acaramullan los tresors aquí,
y una alta febre de treball anima
aquest empori gran del mar llatí.

[...]

Fins del sigle la docta arquitectura,
qu'enlloch gosa fer res d'original,
aquí s'arrisca, y afinar procura
nous senders atrevits al idéal.

[...]

Jo sent arreu en les gentils cantades
que fa, hereu de la raça, l'Orfeó,
vibrar les invencibles halenades
d'esperança, de fè, de convicció.

Jo sent aquí en la renaxent poesia
quelcom de primitiu y de gegant
qu'en son desvari glòries anuncia,
com lo somni d'un Hèrcules infant.

Me par qu'exa Gran-vía, que desd'ara
ja de l'Europa n'es carrer major,
per lo qui vé, desconegut encara,
aparella un passatge triomfador.

[...]

Si'l Rey dels sigles aqueix vent no allunya,
si en *Fè, Pàtria y Amor* segura estás,
joh pubilla crexent de Catalunya,
com florexes avuy, tu granaràs!

Miquel Costa y Llobera

Premi a la Flor Natural

Jocs Florals de Barcelona 1902

La Cansó del Treball

A la feyna, honrada colla,
Des que surt l* estel del jorn!
La riquesa es la que brolla
Del teler, del mall, del torn.

Tots teniu forsa d' atleta,
Cada gota de suor
Lo treball ab sa vareta
Fa tornaria gota d' or.

[...]

Oh pagès, la terra cava;
Ab la rutlla fesli buyts;
Esmunyéixeli la sava
Convertida en flors y fruyts.

Mariner, la mar travessa;
Ton vaixell sempre 'ns fa honor;
Si quan surts, de fruyts ne vessa,
Quan retornas vessa d' or.

[...]

Teixidor, modesta obrera.
Que al treball sou ab dalit:
Cada alé de la fumera,

Es alé de vostre pit.

(No ho sentiu? lo tren camina;
Del Progrés marxa al albir;
Son brugit, que 'l pla domina,
Es la veu del Porvenir.;

Joseph Martí y Folguera

Premi de la municipalitat de Figueres

Jocs Florals de Barcelona 1878

Fábulas

L' Aygua y 'l Vi

Ai. fóns d'una taberna tenebrosa,
no sé si aquí ó á Rússia ó a la Meca.
- perquè respecte á aixó la Historia peca
com sempre, de confósa: -
recolzats en la taula més polsosa
dos bebedors s' estavan cara á cara :
l' un, devant d' una empolla d' aygua clara:
l' altre, d' una de vi.

Com tothom pensa
com més bé li pareix, aquí comensa
entre 'ls dos bebedors la gran bronquina :
- Res hi ha com l'aygua pura y cristallina
- Res com lo ví ! - l'interpelat contesta.
- L'aygua no munta á trasbalsar la testa.
- En cambi 'l vi transforma en alegria
- cridant lo cor d festa -
la pena que 'ns abruma y agovía.
sense amenassá 'l cos d' hidropessía

Vénen y van rahons, creix la baralla,
y entre 'ls dos contrincants, sens trigar gayre
s' entaula la batalla
y ; pif paf cop de puny y empolla enlayre.
Resultat del fracás : que van trovarse
pensant igual qu'avants d'apunyegarse :
item més - y es aixó lo que deploro -
sense ví 'l cristià y sens' aygua 'l moro.

l.o discutir es llum. pero ab poch sobra :
Qu* à mí m'agrada més lo *realisme*.
y à tú 'l *romanticisme* ?
Conformes, y endevant ; tots mans á l'obra.
Qué hi guanyarem si en lluyta sempiterna
fém com los bebedors de la taberna?

Apeles Mestres

Premi extraordinari concedit pel consistori
Jocs Florals de Barcelona 1876

La Campana de l'Ave Maria

De lluny, de lluny ve lo núvol,
de lluny ve la nuvolada.....
Guant cruza per sobre 'l mar
taca són mirall de plata,
cuant s' extén per sobre l' bosch
l' auellet poruch s' amaga,
cuant passa sobre la vall
ne cau marcida la planta.

¡Fugiu, fugiune, pagesos,
que la tempesta amenassa !
De lluny, de lluny ne ve l' núvol,
de lluny ve la nuvolada ;
ne porta serpents per llamps ,
en són seno lo tro guarda,
y la mort y destrucció
naixerán de sas entranyas.

[...]

Un eco s' deixa sentir ,
una veu dolça , apartada.
No n' es lo brugil del aire
que llisca per entre branques ,
ni n' es lo soroll del riu
cuant se despenya en cascada ,
ó cuanl va per entre prats
rotllant sas onas de plata.
¿ De qui pot ser eixa veu
que ne ve de las montanyas ?
¿ Es de una mare que plora ?
¿ Es de una verge que canta ?
No , que eixa veu vespertina
es la veu de la- campana ,
la campana de la hermita ,
de la hermita solitaria.

[...]

Victor Balaguer

Accèsit a la Viola d'Or y Plata
Jocs Florals de Barcelona 1861